Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2015–2016

Aanhangsel van de Handelingen

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

380

Vragen van het lid **Van Tongeren** (GroenLinks) aan de Minister van Economische Zaken over *de onderzoeksrapporten inzake schaliegas* (ingezonden 2 oktober 2015).

Antwoord van Minister **Kamp** (Economische Zaken) (ontvangen 26 oktober 2015)

Vraag 1
Kunt u naar aanleiding van de onderzoeksrapporten inzake schaliegas[1] aangeven hoe het nadere onderzoek eruitziet – hoeveel boringen, met hoeveel boorgangen, op welke locaties?

Antwoord 1
Een onderzoeksprogramma naar schaliegas is op dit moment niet aan de orde. Eerst zal ik in het Energierapport 2015 bezien of het wenselijk is schaliegas als optie niet uit te sluiten. Mocht dat zo zijn, dan zal de tijd worden genomen voor nader onderzoek, inclusief bodemonderzoek door middel van enkele onderzoeksboringen met een zuiver wetenschappelijk doel. In dit licht kan ik op dit moment alleen in hoofdlijnen iets aangeven over een mogelijk onderzoeksprogramma. Ik kan nog geen helderheid geven over mogelijke locaties, aantal en type boringen, in te zetten technieken en de kosten daarvan.
Een mogelijk onderzoeksprogramma zal zoveel mogelijk worden ingebed in de bredere onderzoeksinzet van het Rijk op de ondergrond. Ook zal waar mogelijk samen worden gewerkt met buurlanden (Verenigd Koninkrijk, Duitsland, Denemarken) en de Europese Unie. Daarnaast zal contact worden gezocht met het lopende onderzoek van de watersector (KWR) en NWO over schaliegas en de diepe ondergrond. Zo kan informatie worden gedeeld over hoe boringen naar schaliegas schoon en veilig kunnen plaatsvinden. Een mogelijk onderzoeksprogramma zal worden geleid door een wetenschappelijk team en alle data en resultaten zullen openbaar en voor iedereen beschikbaar zijn.

[1] Aanbieding onderzoeksrapporten inzake schaliegas (Kamerstuk 33 952, nr. 32)

ah-tk-20152016-380
ISSN 0921 - 7398
's-Gravenhage 2015

Vraag 2
Waarin verschilt een «onderzoeksboring met een zuiver wetenschappelijk doel» deze van een «normale» proefboring? Zal de techniek van het «hydraulic fracturing» worden ingezet?

Antwoord 2
In tegenstelling tot een «normale» proefboring zal een uitvoerder of operator in dit geval opereren in opdracht van de overheid en is de vervolgoptie van commerciële winning niet aan de orde. Ook zullen de onderzoeksresultaten openbaar beschikbaar worden en zal een uitvoerder gedurende het proces actief moeten samenwerken met diverse partijen. Over in te zetten technieken kan ik, zoals aangegeven in mijn antwoord op vraag 1, op dit moment nog geen helderheid geven.

Vraag 3, 4, 5, 6 en 10
Kunnen de onderzoeksboringen beperkt blijven tot (reeds gedane) kernboringen gevolgd door laboratoriumonderzoek naar de mechanische eigenschappen van het gesteente, zoals het onderzoek in dat in België uitgevoerd is door de Katholieke Universiteit Leuven?[2]
Hoeveel wetenschappelijke boringen zullen vereist zijn om met acceptabele zekerheid uitspraken te kunnen doen over de mogelijkheden van schaliegaswinning?
Welke kosten zijn hiermee gemoeid en uit welke post worden deze betaalt?
Welke kosten zijn begroot voor het langjarig monitoren van de put-integriteit van deze wetenschappelijke, door de staat uitgevoerde boringen?
Zal affakkelen ook deel uitmaken van de wetenschappelijke boringen?

Antwoord 3, 4, 5, 6 en 10
Zoals aangegeven in mijn antwoord op vraag 1 zijn deze zaken op dit moment niet aan de orde.

Vraag 7
Welke partijen komen in aanmerking om deze boringen uit te voeren, en indien dit commerciële partijen betreft, hoe gaat u dan het wetenschappelijke karakter van de boringen borgen?

Antwoord 7
Eventuele boringen zullen in opdracht van de overheid plaatsvinden, maar gelet op de benodigde expertise en ervaring zal de uitvoering waarschijnlijk plaatsvinden door commerciële partijen of zullen deze onderdeel uitmaken van een uitvoerend consortium. In principe zal de gunning van een opdracht plaatsvinden via openbare aanbesteding. Een mogelijk onderzoeksprogramma zal worden geleid door een wetenschappelijk team en alle data en resultaten zullen openbaar en voor iedereen beschikbaar zijn. Gedurende het proces zullen uitvoerende partijen samen moeten werken met diverse betrokken partijen die zullen «meekijken» in het proces.

Vraag 8
Kunt u aangeven of zo'n onderzoeksboring met zuiver wetenschappelijk doel plichtig is aan de milieueffectrapportage (m.e.r.) is?

Antwoord 8
Zoals aangegeven in mijn antwoord op vraag 1 is een onderzoeksboring op dit moment niet aan de orde. Indien het kabinet besluit tot een onderzoeksprogramma inzake schaliegas dan zal het uitgangspunt bij eventuele boringen in ieder geval een zorgvuldige vormgeving van het proces zijn conform de daarbij geldende procedures en regels.

Vraag 9
Hoe gaat u bewerkstelligen dat de proefboringen plaats vinden «met zo weinig mogelijk impact op de omgeving»?

[2] http://www.standaard.be/cnt/dmf20140101_045

Antwoord 9
Zoals aangegeven in mijn antwoord op vraag 1 is een onderzoeksboring op dit moment niet aan de orde. Mocht een onderzoeksprogramma worden opgesteld, dan zal de inzet daarbij zijn om het aantal boringen beperkt te houden en de manier van boren dusdanig te doen dat de impact op de omgeving zo beperkt mogelijk is. Ten slotte zal ik bij eventuele onderzoeksboringen proberen om zoveel mogelijk samen te werken met buurlanden en de Europese Unie.

Vraag 11
Zijn er uitsluitingsgebieden waar deze boringen sowieso niet zullen plaatsvinden?

Antwoord 11
In het planMER schaliegas is aangegeven welke gebieden sowieso zijn uitgesloten van boringen.

Vraag 12 en 13
Indien in het kader van dit nadere onderzoek boringen plaatsvinden, in hoeverre zullen de gemeenten en de provincies waar deze boringen beoogd worden dan inspraak hebben in dit proces?
Kan een gemeente of provincie op grond van eigen beleid zo'n onderzoeksboring weigeren?

Antwoord 12 en 13
Mijn inzet is om te werken op basis van draagvlak en mogelijke boorlocaties in overleg met overheden en andere betrokken partijen te zoeken en vast te stellen.

Vraag 14
Kunt u deze vragen beantwoorden voor het plenaire debat «mijnbouw overig»?

Antwoord 14
Ja, dat doe ik bij dezen.